

Nr 115.

Av herr **Erlansson**, med förslag till vissa bestämmelser att vid antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker införas i förordningen.

Sedan det blivit känt, att nykterhetskommitténs förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m. med vissa ändringar motionsvis kommer att föreläggas riksdagen, anser jag mig böra — under förutsättning att den lagstiftning, som kan komma att fastställas, framdeles ej får förhindra eller omöjliggöra genomförandet av allmänt rusdrycksförbud — framställa här nedan upptagna förslag.

Enligt min uppfattning skulle det helt säkert vara gagneligt, i fall antingen kommunerna, häraderna, landstingsområdena eller länen, en var för sitt område, finge befogenhet att för ett visst antal år avgöra, hurvida inom området det skulle få meddelas sådana rättigheter till detaljhandel med rusdrycker, som avses i det av nykterhetskommittén uppgjorda förslaget med undantag av de i §§ 21 och 22 av förslaget omnämnda rättigheterna till utskänkning å passagerarfartyg och järnvägståg. Ju större de områden bleve, som finge en sådan befogenhet, och ju längre den tid vore, varunder förbudet skulle gälla, desto bättre vore det. På samma gång jag hyser denna uppfattning, kan jag dock icke dela deras mening, som anse, att en lagstiftning i denna del bör upptaga jämväl särskilda rösträttsbestämmelser och stadganden om kvalificerad majoritet. Ej heller är det för mig tilltalande, att omröstningsnämnderna skulle, såsom kommittén föreslagit, tvingas att vid ifrågavarande omröstningar begagna sön- eller helgdagar såsom kommunala arbetsdagar. Därjämte synes det mig vara uppenbart, att, om man vill så långt ske kan giva kraft och giltighet åt de ifrågasatta föreskrifterna, så bör man tillse, att de bliva förenade med förbud för säljarne att med järnvägarne och övriga allmänna kommunikationsanstalter översända rusdrycker till

enskilda kunder. Dessutom är jag icke övertygad om nödvändigheten av kontrollnämnderna, genom vilka landet skulle erhålla en ny grupp av ett slags tjänstemän, som till följd av den avlöning, som ledamotskapet i dessa nämnder skulle medföra, kunde få ett visst intresse av rusdryckstrafikens bibehållande.

Därest det område, varigenom rusdrycksförbud skulle kunna göras gällande, utsträcktes från de vanliga kommunerna till häraderna, landstingsområdena eller länen, skulle, så snart ett visst antal (t. ex. etthundra) av områdets invånare väckt förslag därom hos Kungl. Maj:ts befallningshavande, denna myndighet förelägga magistraterna i städerna och kommunalstämmodföranderna i landskommunerna att inom viss tid över förslaget höra, i städerna samtliga å allmän rådstuga röstberättigade och på landsbygden samtliga å kommunalstämma röstberättigade. De sålunda av de kommunalt röstberättigade avgivna röstsedlarne skulle därefter översändas till och sammanräknas av Kungl. Maj:ts befallningshavande efter röstvärdet beräknat enligt vanlig kommunal röstskala. Om förslaget därvid befundes vara antaget med enkel röstövertikt, skulle, som sagt, under en viss tid, helst under fem eller flera år, sådana rättigheter till detaljhandel med rusdrycker, som förut angivits, icke få meddelas inom området i fråga.

Med åberopande av vad sålunda blivit anfört tillåter jag mig vördsam

att riksdagen ville vid antagandet av ny förordning om försäljning av rusdrycker besluta, att däri skola införas bestämmelser om kommun-, härads- eller länsveto på sätt här förut angivits ävensom att de nya lagbestämmelserna i övrigt skola avfattas i överensstämmelse med vad här ovan uttalats.

Formuleringen av de särskilda bestämmelser, som härför erfordras, anhåller jag att få överlämna åt vederbörande utskott.

Stockholm den 29 maj 1914.

John Erlansson.